



Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2018 m. kovo 7 d.
(OR. en)

6911/18

CO EUR-PREP 16
POLGEN 25
ECOFIN 215
UEM 76
SOC 126
EMPL 93
COMPET 139
ENV 162
EDUC 92
RECH 100
ENER 96
JAI 204

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinų atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	2018 m. Europos semestras. Tarybos rekomendacija dėl euro zonos ekonominės politikos – Perdavimas Europos Vadovų Tarybai

Delegacijoms pridedamas rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos tekstas.

2018 m. kovo 20 d. Bendrųjų reikalų tarybos prašoma perduoti rekomendaciją Europos Vadovų Tarybai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 121 straipsnio 2 dalį. Laikydamosi SESV 121 straipsnio 2 dalies, Taryba oficialiai priims priede pateiktą tekstą po to, kai Europos Vadovų Taryba aptars savo išvadas dėl jo.

Rekomendacija dėl

TARYBOS REKOMENDACIJOS

dėl euro zonos ekonominės politikos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 136 straipsnį kartu su 121 straipsnio 2 dalimi,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo¹, ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo², ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadą,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

¹ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

² OL L 306, 2011 11 23, p. 25.

kadangi:

- (1) euro zonos ekonomikos augimas tęsiasi ir apima vis daugiau šalių. Atsigavimą vis labiau skatina vidaus paklausa, o pagrindinis ekonomikos ir investicijų augimo veiksnys yra privatus vartojimas. Per visus 2016 m. ir pirmąjį 2017 m. pusmetį toliau augo užimtumas. Nedarbo lygis smarkiai sumažėjo, nors vis tiek viršija 2008 m. lygį. Vis dėlto atsigavimui euro zonoje būdinga maža grynoji infliacija ir lėtas darbo užmokesčio augimas, didelis einamosios sąskaitos perteklius ir nuolat mažas, nors ir gerėjantis investicijų santykis. Panašu, kad lėtą darbo užmokesčio augimą visų pirma lemia kai kurių šalių darbo rinkoje išlikęs vangumas, mažos infliacijos lūkesčiai, į kuriuos atsižvelgiama derybose dėl darbo užmokesčio, ir menkas produktyvumo augimas. Realiosios namų ūkių pajamos padidėjo, bet daugelyje šalių tebėra mažesnės už 2008 m. lygį. Tebesiskiria atskirų euro zonos šalių BVP vienam gyventojui ir nedarbo rodikliai. Ilgalaikio nedarbo ir jaunimo nedarbo lygis tebėra aukštas, o skurdas, socialinė atskirtis ir nelygybė tebėra didelė problema keliose valstybėse narėse;
- (2) apskritai euro zonos ekonominiai rodikliai rodytų, kad verta toliau remti paklausą, investicijas ir darbo užmokesčio augimą, nerizikuojant sukelti infliacinio spaudimo, kartu skatinant vidaus bei išorės perbalansavimą ir ekonominę bei socialinę konvergenciją ir didinant potencialų augimą. Tačiau tuo pačiu metu reikia atidžiai stebėti požymius, kad atsiranda naujų disbalanso veiksnių, pvz., kai kurių valstybių narių būsto rinkoje³;

³ Žr. 2018 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitą.

- (3) euro zonoje tebėra nemažų disbalanso veiksnių. Nors šalys, kurios yra grynosios skolininkės, padarė didelę pažangą taisydamos išorės disbalansą, kai kuriose šalyse skolinioje laikosi didelis einamosios sąskaitos perteklius, o tai rodo bendrą visuminės paklausos nepakankamumą. Dėl to 2016 m. euro zonoje užfiksuotas 3,3 % BVP perteklius, kuris, prognozuojama, 2019 m. sumažės iki 2,9 % BVP. Labiausiai įsiskolinusių valstybių narių grynosios tarptautinių investicijų pozicijos gerėjo lėtai ir vis dar reikia nuolat dėti perbalansavimo pastangas. Šalių, kurių einamosios sąskaitos deficitas ilgą laiką buvo didelis, neigiamos grynosios tarptautinių investicijų pozicijos, kurios paprastai susijusios su didelėmis privačiojo arba valdžios sektoriaus skolos sankaupomis, vis dar didelės ir yra pažeidžiamumo šaltinis. Kartu šalyse, kurioms būdingas didelis einamosios sąskaitos perteklius, taip pat reikia pastangų remti vidaus paklausą bei potencialų augimą ir taip užtikrinti perbalansavimą euro zonoje;
- (4) darbo užmokesčio augimas ir darbo vietų kūrimas prisideda prie ekonomikos atsigavimo euro zonoje, nes taip palaikoma visuminė paklausa, mažinama nelygybė ir padedama užtikrinti aukštą gyvenimo lygį euro zonoje. Taikant veiksmingus darbo užmokesčio nustatymo mechanizmus turėtų būti užtikrinta, kad darbo užmokestis būtų diferencijuojamas priklausomai nuo šalies, konkretaus sektoriaus sąlygų ir tinkamai atsižvelgiant į produktyvumo pokyčius. Paspirtinti perbalansavimo procesą euro zonoje padėtų struktūrinių reformų, kuriomis būtų didinamas produktyvumas, įgyvendinimas ir viešųjų išlaidų kokybės ir struktūros gerinimas siekiant visose šalyse remti investicijas, darbo užmokesčio augimo, atsižvelgiant į socialinių partnerių vaidmenį, ir didesnės paklausos dinamikos skatinimas šalyse, kurios yra grynosios skoliniojos, ir priemonių, kuriomis ribojamas vienetui tenkančių darbo sąnaudų augimas ir siekiama padidinti jų konkurencingumą, įgyvendinimas šalyse, kurios yra grynosios skolininkės;
- (5) siekiant užtikrinti stabilų ir tvarų ekonomikos augimą, itin svarbus bendrų makroekonominės politikos (įskaitant pinigų, fiskalinę ir struktūrinę politiką) priemonių derinio euro zonoje nuoseklumas ir pusiausvyra. Kelerius pastaruosius metus vykdant pinigų politiką imtasi naujų nestandartinių priemonių ECB numatytam vidutinio laikotarpio infliacijos tikslui pasiekti, tokiu būdu taip pat remiant augimą ir darbo vietų kūrimą. Atsižvelgiant į pinigų politikos kryptį ir ekonominius pokyčius būtina daug dėmesio skirti fiskalinei ir struktūrinei politikai. Siekiant remti mūsų šalių ekonomikos augimo potencialą, reikia vykdyti tinkamą fiskalinę politiką ir sutelkti dėmesį į struktūrines reformas;

- (6) siekiant užtikrinti tinkamą bendrą euro zonos fiskalinę kryptį ir sklandų pinigų sąjungos veikimą, būtina glaudžiai koordinuoti nacionalinę fiskalinę politiką, vadovaujantis bendromis taisyklėmis. Bendromis fiskalinėmis taisyklėmis siekiama užtikrinti skolos tvarumą nacionaliniu lygmeniu, kartu suteikiant makroekonominio stabilizavimo galimybių. Taigi, valstybių narių fiskalinės kryptys ir bendra euro zonos fiskalinė kryptis turi užtikrinti dviejų tikslų – ilgalaikio nacionalinių viešųjų finansų tvarumo ir trumpalaikio makroekonominio stabilizavimo atskirų šalių ir euro zonos lygmeniu – pusiausvyrą. Atsižvelgiant į dabartinį visas valstybes pasiekusį euro zonos ekonomikos atsigavimą (nors kai kuriose srityse ir tebėra nuo krizės likusių problemų), vis dar atrodo tikslinga užtikrinti, kad 2018 m. bendra euro zonos fiskalinė kryptis būtų iš esmės neutrali. Reikia, kad euro zonos valstybių narių fiskalinės pastangos būtų tinkamai diferencijuotos atsižvelgiant į fiskalinio manevravimo galimybes ir šalutinį poveikį kitose šalyse. Tuo pačiu metu dėl gerėjančių ekonominių sąlygų reikia atkurti fiskalinius rezervus, kartu toliau stiprinant mūsų šalių ekonomikos augimo potencialą;
- (7) ryžtingai patobulinus nacionalinių biudžetų (tiek pajamų, tiek išlaidų dalies) struktūrą ir valdymą, be kita ko, nukreipiant išteklius į materialias ir nematerialias investicijas, padidėtų viešųjų biudžetų poveikis augimui, o ilguoju laikotarpiu išaugtų produktyvumas. Vykdyti patikimą ir augimui palankią fiskalinę politiką padeda nacionalinių fiskalinių sistemų veikimo gerinimas ir tinkamai valdomos išlaidų peržiūra;
- (8) skatinant augimą bei užimtumą ir siekiant mažinti nelygybę itin svarbus tinkamos struktūros apmokestinimas. Siekiant padidinti mokesčių sistemų efektyvumą ir teisingumą, labai svarbu jas supaprastinti ir modernizuoti, taip pat kovoti su mokestiniu sukčiavimu, mokesčių slėpimu ir vengimu. Taip galima atlaisvinti išteklių viešosioms investicijoms ir, *inter alia*, švietimui bei sveikatos priežiūrai, ir prisidedama prie bendrų investicijų, kokybiško užimtumo ir ekonominės bei socialinės konvergencijos rėmimo. Visų pirma, siekiant apsaugoti valdžios sektoriaus pajamas, išvengti įmonių tarpusavio konkurencijos iškraipymo, išlaikyti socialinę sanglaudą ir kovoti su didėjančia nelygybe, itin svarbu imtis kovos su agresyviu mokesčių planavimu priemonių. Kovoti su mokesčių vengimu ir kartu gerinti bendrosios rinkos sąlygas įmonėms padėtų bendra konsoliduotoji pelno mokesčio bazė;

- (9) svarbūs ekonominį atsparumą, taip pat ciklinę, realią ir socialinę konvergenciją visose euro zonos valstybėse narėse lemiantys veiksniai yra struktūrinės ir institucinės darbo ir produktų rinkų savybės ir gerai veikiančios viešojo administravimo institucijos. Atsparios ekonominės struktūros neleidžia sukrėtimams daryti didelio ir ilgalaikio poveikio pajamoms ir užimtumui atskirose valstybėse narėse ir visoje euro zonoje. Taip jos mažina ekonominius svyravimus ir kuria palankią aplinką tvariam ir integraciniam augimui. Geresnis struktūrinių reformų, visų pirma nurodytųjų konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose, įgyvendinimo koordinavimas gali sukelti teigiamą šalutinį poveikį valstybėse narėse ir sustiprinti teigiamą tų reformų poveikį;
- (10) svarbus integracinio ekonomikos augimo, mažesnės nelygybės ir šalių ekonomikos bei visos euro zonos atsparumo pagrindas – sklandžiai veikiančios darbo rinkos ir socialinės apsaugos sistemos. Siekiant šioje srityje užtikrinti didėjančią konvergenciją, pagal *Europos socialinių teisių ramstį*, kurį 2017 m. lapkričio 17 d. paskelbė Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija, nustatyta 20 pagrindinių principų, suskirstytų į tris plačius skyrius: i) lygios galimybės ir galimybė įsidarbinti; ii) tinkamos darbo sąlygos ir iii) socialinė apsauga ir įtrauktis;
- (11) nepaisant pažangos vykdant reformas, kuriomis siekiama didinti darbo rinkų gebėjimą prisitaikyti, skirtumai euro zonoje tebėra dideli ir toliau kelia grėsmę sklandžiam jos veikimui. Tinkamos struktūros darbo rinkos politikos priemonės, visapusiškai integruotos su socialinės apsaugos sistemomis, gali padėti asmenims keisti statusą darbo rinkoje ir į ją reintegruotis, sumažinti darbo rinkos segmentaciją, užtikrinti veiksmingą automatinį stabilizavimą ir padėti kurti lygias galimybes visiems, taip pat skatinti ekonominę ir socialinę konvergenciją. Tinkamai parengtas darbo grafikas gali padėti sušvelninti sukrėtimus. Veiksmingai ir laiku paskatinti bedarbių, galinčių dalyvauti darbo rinkoje, aktyvumą galima teikiant individualizuotą paramą ieškantiems darbo, besimokantiems ir persikvalifikuojantiems asmenims, kartu užtikrinant darbo rinkoje negalinčių dalyvauti asmenų apsaugą. Atsirandant naujų formų užimtumui ir naujų rūšių darbo sutartims kyla ir spręstinių uždavinių, susijusių su darbo vietos garantijomis ir socialine apsauga. Šiomis aplinkybėmis darbuotojų apsaugos teisės aktais reikia visiems darbuotojams numatyti teisingas ir deramas darbo sąlygas;

- (12) siekiant remti įtraukias darbo rinkas, užtikrinti adekvatų pajamų rėmimą ir tinkamą socialinį palaikymą su galimybe gauti kokybiškų paslaugų, itin svarbu, kad socialinės apsaugos sistemos būtų veiksmingos. Be to, siekiant skatinti dalyvavimą darbo rinkoje, esminis vaidmuo tenka pensijų reformoms ir profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros politikai. Reikėtų panaikinti nebūtinus profesinio, sektoriaus ir geografinio darbuotojų judumo apribojimus užimtumo ir socialinės apsaugos sistemose;
- (13) siekiant užtikrinti lygias galimybes ir spręsti įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitikties problemą, būtina suteikti galimybę gauti kokybišką išsilavinimą ir mokymą. Pakankamos investicijos į žmogiškąjį kapitalą naudojantis švietimo ir mokymo sistemomis, kuriomis gerinamas mokymasis visą gyvenimą ir užtikrinama, kad įgūdžių lygis atitiktų dabartinius ir būsimus darbo rinkos poreikius, atlieka esminį vaidmenį ilgainiui gerinant ekonomikos gebėjimą prisitaikyti ir tikrą konvergenciją. Investavimas į įgūdžius gali ne tik užtikrinti socialinę įtrauktį ir judumą, bet ir skatinti inovacijas ir didinti produktyvumą bei konkurencingumą;
- (14) produktų rinkų reformos, kuriomis didinama konkurencija, ir reformos, kuriomis gerinama verslo aplinka ir institucijų kokybė (įskaitant veiksmingą teisingumo sistemą, padedančią užtikrinti sutarčių vykdymą), didina ekonominį atsparumą valstybėse narėse ir visoje euro zonoje. Pasitvirtino, kad vienas iš pagrindinių valstybių narių ekonomikos augimo ir tarpusavio konvergencijos veiksnių – tolesnė bendrosios rinkos integracija. Bendroji rinka vis dar turi didelį neišnaudotą potencialą ir jai baigti kurti reikia didelės pažangos. Siekiant pasinaudoti bendrosios rinkos teikiama nauda taip pat labai svarbu laiku įgyvendinti esamus teisės aktus ir geriau užtikrinti jų vykdymą. Dar neišspręstas uždavinys – bendroji paslaugų (įskaitant finansines, skaitmenines, energetikos ir transporto paslaugas) rinka. Vis dėlto daug dėmesio reikėtų skirti ir prekių rinkoms, kad būtų išvengta galimos rinkos segmentacijos. Bendroji skaitmeninė rinka turėtų prisidėti prie teisinės aplinkos užbaigimo, kad paspartėtų ekonominės veiklos skaitmeninimas – būtinas žingsnis, kad pagerėtų produktų rinkų veikimas ir konkurencingumas pasauliniu mastu. Todėl įvairių bendrosios rinkos strategijų užbaigimas ir įgyvendinimas ne vėliau kaip 2018 m. tebėra mūsų bendras tikslas;

- (15) nors nuo krizės bendras euro zonos bankų sektoriaus atsparumas išaugo ir bankai vėl ėmė daugiau skolinti, pažeidžiamumas išlieka ir jį reikia mažinti. Bankai susiduria su mažu pelningumu. Bankų pelningumui spaudimą toliau daro poreikis pritaikyti bankų verslo modelius, žemos palūkanų normos ir didėjanti konkurencija su kitų formų finansavimu. Todėl reikalingos tolesnės pastangos siekiant užtikrinti jų ilgalaikį tvarumą. Neveiksnių paskolų ir viso paskolų portfelio santykis beveik visose euro zonos valstybėse narėse, kuriose jis didelis, stabilizavosi arba mažėja, bet pažanga tebėra lėta ir įvairiuose bankuose nevienoda. Didelis neveiksnių paskolų ir viso paskolų portfelio santykis mažina bankų galimybes skolinti, stabdo pinigų politikos perdavimo mechanizmą ir mažina ekonomikos gebėjimą prisitaikyti. Be to, jis yra visos bankų sistemos pažeidžiamumo šaltinis ir jo klausimas turi būti sprendžiamas tiek ES, tiek nacionaliniu lygmenimis, kaip nustatyta veiksmų plane, dėl kurio Taryba susitarė 2017 m. liepos mėn. Kaip Komisija pranešė 2017 m. spalio 11 d. Komunikate dėl bankų sąjungos, ji šiuo metu rengia ir pateiks visapusišką susikaupusioms neveiksnioms paskoloms sumažinti ir neveiksnių paskolų atsiradimo ateityje rizikai mažinti skirtų priemonių rinkinį;
- (16) siekiant sustiprinti institucinę EPS struktūrą, būtina prioritetine tvarka sukurti bankų sąjungą ir daryti tolesnę pažangą kuriant kapitalo rinkų sąjungą. Kuriant bankų sąjungą padaryta didelė pažanga, tačiau ji vis dar nesukurta. Laikantis 2016 m. birželio mėn. veiksmų gairių, kaip nustatyta 2016 m. birželio 17 d. Tarybos išvadose, bus tęsiamas darbas siekiant baigti kurti bankų sąjungą rizikos mažinimo ir rizikos pasidalijimo srityse, įskaitant Europos indėlių garantijų sistemą ir nustatant, kad Bendro pertvarkymo fondo bendra finansinio stabilumo stiprinimo priemonė pradėtų veikti ne vėliau kaip fondo pereinamojo laikotarpio pabaigoje, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 806/2014. Neseniai paskelbtame Komisijos komunikate dėl bankų sąjungos sukūrimo bandoma nustatyti planą, kaip pasiekti susitarimą dėl bankų sąjungos užbaigimo. Būtina toliau dėti pastangas, kad bankuose būtų toliau mažinama rizika ir gerinamas rizikos valdymas. Šiame kontekste būtina skubiai siekti susitarimo dėl reguliavimo teisės aktų rinkinio, kurį Komisija pasiūlė 2016 m. lapkričio mėn., taip pat daryti tolesnę pažangą mažinant neveiksnius paskolas ir siekiant pažangos rizikos pasidalijimo srityje, vadovaujantis 2016 m. birželio mėn. Tarybos (ECOFIN) veiksmų gairėmis;

- (17) Komisijos baltojoje knygoje dėl Europos ateities išdėstyti galimi Sąjungos ateities scenarijai. Be to, Komisija pateikė keletą diskusijoms skirtų dokumentų, įskaitant penkių pirmininkų pranešimu grindžiamą diskusijoms skirtą dokumentą dėl EPS stiprinimo, kuriame pasiūlyta bendra vizija ir EPS struktūrai užbaigti reikalingų veiksmų seka. 2017 m. rudenį Komisija pateikė papildomų pasiūlymų;
- (18) dėl šios rekomendacijos užimtumo ir socialinių aspektų konsultuotasi su Užimtumo komitetu ir Socialinės apsaugos komitetu,

REKOMENDUOJA euro zonos valstybėms narėms 2018–2019 m. laikotarpiu atskirai ir kartu imtis šių veiksmų Euro grupėje:

1. Vykdyti politiką, kuria būtų remiamas tvarus ir integracinis augimas ir gerinamas atsparumas, perbalansavimas ir konvergencija. Padaryti didelę pažangą baigiant kurti bendrąją rinką, visų pirma paslaugų, įskaitant finansines, skaitmenines, energetikos ir transporto paslaugas, ir įgyvendinant atitinkamas produktų rinkų reformas nacionaliniu lygmeniu. Atsižvelgiant į teigiamas ciklines sąlygas, visos valstybės narės prioritetą turėtų teikti reformoms, kuriomis didinamas produktyvumas ir augimo potencialas, gerinama institucinė ir verslo aplinka, šalinami investavimo trukdžiai ir skatinamos inovacijos, remiamas kokybiškų darbo vietų kūrimas ir mažinama nelygybė. Einamosios sąskaitos deficitą arba didelę išorės skolą turinčios valstybės narės turėtų papildomai siekti riboti vienetai tenkančių darbo sąnaudų augimą ir siekti padidinti konkurencingumą. Didelį einamosios sąskaitos perteklių turinčios valstybės narės turėtų papildomai kurti sąlygas darbo užmokesčio augimui skatinti, atsižvelgiant į socialinių partnerių vaidmenį, ir prioritetine tvarka įgyvendinti priemones, kuriomis skatinamos investicijos, remiama vidaus paklausa ir augimo potencialas, tokiu būdu taip pat sudarant geresnes perbalansavimo sąlygas.
2. Užtikrinti planuojamą iš esmės neutralią bendrą euro zonos fiskalinę kryptį, taip prisidedant prie subalansuoto politikos priemonių derinio. Užtikrinti tinkamą pusiausvyrą tarp viešųjų finansų tvarumo užtikrinimo, visų pirma tais atvejais, kai skolos santykis yra didelis, ir ekonomikos rėmimo, visapusiškai laikantis Stabilumo ir augimo pakto ir atsižvelgiant į fiskalinio manevravimo galimybes ir šalutinį poveikį visose valstybėse narėse. Naudojantis tuo, kad ekonominės sąlygos gerėja, atkurti fiskalinius rezervus, kartu toliau stiprinant ekonomikos augimo potencialą. Užtikrinti veiksmingą nacionalinių fiskalinių sistemų veikimą. Valstybės narės turėtų vykdyti politiką, kuria remiamos investicijos ir gerinama viešųjų finansų kokybė ir struktūra, be kita ko, naudodamos išlaidų peržiūras ir augimui palankias bei teisingas mokesčių struktūras. Valstybės narės turėtų imtis priemonių, kuriomis mažinamas įsiskolinimui palankus mokestinis iškraipymas ir kovojama su agresyviu mokesčių planavimu siekiant užtikrinti vienodas sąlygas, sąžiningai elgtis su mokesčių mokėtojais ir apsaugoti viešuosius finansus ir stabilumą euro zonoje, ir tas priemones įgyvendinti. Tos priemonės apima tolesnį darbą, susijusį su bendra konsoliduotąja pelno mokesčio baze.

3. Įgyvendinti reformas, kuriomis skatinamas kokybiškų darbo vietų kūrimas, suteikiamos lygios galimybės ir galimybė įsidarbinti, sudaromos tinkamos darbo sąlygos ir remiama socialinė apsauga bei įtrauktis. Reformomis turėtų būti siekiama: i) patikimų darbo sutarčių, kuriomis užtikrinamas lankstumas ir saugumas tiek darbuotojams, tiek darbdaviams, kartu teikiant tinkamą paramą, kai keičiasi asmens statusas, ir vengiant darbo rinkos segmentacijos; ii) kokybiškų, veiksmingų ir įtraukių visą gyvenimą prieinamų švietimo ir mokymo sistemų, kuriomis siekiama įgūdžių pasiūlą suderinti su darbo rinkos poreikiais; iii) veiksmingos aktyvios darbo rinkos politikos, kuria skatinamas dalyvavimas darbo rinkoje; iv) tvarių ir tinkamų socialinės apsaugos sistemų, kuriomis viso gyvenimo ciklo metu prisidedama prie socialinės įtraukties bei darbo rinkos integracijos ir kuriose atsižvelgiama į naujų rūšių užimtumą ir darbo santykius; v) sklandaus profesinio, sektorinio ir geografinio darbuotojų judumo; vi) tinkamu lygmeniu veiksmingai vykstančio socialinio dialogo ir derybų dėl darbo užmokesčio, atsižvelgiant į nacionalinius ypatumus; vii) mokesčių naštos perkėlimo nuo darbo jėgos, visų pirma mažas pajamas ir papildomas šeimos pajamas uždirbančių asmenų.
4. Pagal 2016 m. birželio mėn. Tarybos (ECOFIN) veiksmų gaires tęsti bankų sąjungos sukūrimo darbą, susijusį su rizikos mažinimu ir pasidalijimu, įskaitant Europos indėlių garantijų sistemą, pradedant taikyti Bendro pertvarkymo fondo bendrą fiskalinio stabilumo stiprinimo priemonę, kaip susitarta. Toliau stiprinti Europos reguliavimo ir finansų priežiūros institucijų sistemą, kad būtų neleidžiama kauptis rizikai. Imtis priemonių, kad apčiuopiamai paspartėtų neveiksnių paskolų lygio mažinimas, remiantis Tarybos (ECOFIN) sutartu veiksmų planu, ir skatinti tvarkingą finansinio įsiskolinimo mažinimą valstybėse narėse, kuriose susikaupusi didelė privačiojo sektoriaus skola. Toliau plėtoti kapitalo rinkų sąjungą, kad būtų remiamas realiosios ekonomikos augimas, kartu apsaugant finansų rinkos stabilumą.
5. Padaryti greitą ekonominės ir pinigų sąjungos sukūrimo pažangą, atsižvelgiant į 2017 m. rudenį Komisijos pradėtas iniciatyvas, visapusiškai atsižvelgiant į Sąjungos vidaus rinką ir laikantis atviro bei skaidraus požiūrio į euro zonai nepriklausančias valstybes nares.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*